

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง
อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี**
**PUBLIC PARTICIPATION IN THE PREPARATION OF THE DEVELOPMENT PLAN OF PHON
SUNG SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
BAN DUNG DISTRICT, UDON THANI PROVINCE**

สุรีย์พร โพธิ์ชัยศรี

Sureeporn Phochaisri

โกศล สอดส่อง

Koson Sodsong

วิทยาลัยพินธุบัณฑิต

Pitchayabundit College

Email: tongphitak@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 24 กรกฎาคม 2564

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 19 ธันวาคม 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 19 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยใช้สูตรของ Taro Yamane จำนวน 386 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T - test และ F - test สำหรับการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.72) รองลงมาคือด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.72) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการจัดหารายได้ ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.72) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวมพบว่า เพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัด

อุดรธานี ได้แก่ ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยการประกาศแผนพัฒนาให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, แผนพัฒนา, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The main objectives of this research were to study the people's participation in the preparation of the Phon Sung Subdistrict Administrative Organization Development Plan, Ban Dung District, Udon Thani Province. The samples used in this research were people aged 18 years and over in Phon Sung Subdistrict, Ban Dung District, Udon Thani Province. Using the formula of 386 Taro Yamane, the data collection tool was used. is a questionnaire about the participation of the people in the preparation of the development plan of the Sub-district Administrative Organization It consists of 3 parts: statistics used in data analysis, are descriptive statistics such as number, percentage, mean and standard deviation. For general information on the sample Inferential statistics were T - test and F - test for comparing people's participation in preparing the development plan of Phon Sung Subdistrict Administrative Organization, Ban Dung District, Udon Thani Province. classified by personal factors.

The results showed that Public participation in the preparation of the development plan of Phon Sung Subdistrict Administrative Organization, Ban Dung District, Udon Thani Province Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.59$) and when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was the public participation aspect ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.72$), followed by the Administration in the Subdistrict Administrative Organization ($\bar{X} = 3.85$, $SD = 0.72$) and the aspect with the least mean was the earning aspect ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.72$). Phon Sung Subdistrict Administrative Organization Development Plan, Ban Dung District, Udon Thani Province classified by personal factors Overall, it was found that Sex was significantly different at the 0.05 level. In terms of age, education level, occupation and average monthly income. It was found that there was no difference. Recommendations and guidelines for the development of people's participation in the preparation of the development plan of Phon Sung Subdistrict Administrative Organization, Ban Dung District, Udon Thani Province, namely, information should be disclosed by announcing the development plan to people and agencies that concerned have been informed.

Keywords: Participation, Development Plan, Subdistrict Administrative Organization

1. บทนำ

การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และ

การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ การบริหารราชการงาน ณ ปัจจุบันได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมโดยให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น แสดงถึงความต้องการ เสนอปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะทำให้ผู้บริหารงานกับประชาชนได้ใกล้ชิด และรับทราบปัญหา ความต้องการ ต่างๆ จากประชาชน หรือเรียกว่า การผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการ พัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาลที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุก ๆ ฝ่าย โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะ เป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกต่อการบริหารจัดการในท้องถิ่นของตน ซึ่งประชาชนจะ รับรู้ถึงปัญหา และหนทางในการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น (กรมส่งเสริมส่วนท้องถิ่น)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง โดยมีพระราชบัญญัติว่าด้วย ระเบียบบริหารงานราชการแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2537 กำหนดให้มีการบริหารราชการ 3 ส่วน คือ ราชการบริหารส่วนกลาง บริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งการบริหารราชการส่วน ท้องถิ่นถูกเรียกว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละประเภทไว้ในมาตรา 50 53 และ 56 ได้กำหนดหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ดังนี้ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ ต้องจัดรักษาความ สะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล ป้องกันและระงับ โรคติดต่อ จัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรมและปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีคำสั่ง กระทรวงมหาดไทย หรือกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จากอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และจัดการปัญหาให้แก่ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลโพสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เป็น อปท. โดยแบ่งการแบ่งเขตการ ปกครอง ออกเป็น 17 หมู่บ้าน บ้านโพสูงสวัสดิ์ บ้านโพสูงเหนือ บ้านโพสูงใต้ บ้านปากดง บ้านหนองแต้ บ้านโชคอำนวย บ้านนาจาน บ้านโนนสำราญ บ้านฝาง บ้านหนองแต้เหนือ บ้านโพสูงสามัคคี บ้านโพสูง น้อย บ้านหนองข่า บ้านทุ่งโพธิ์ทอง บ้านสุขสบาย บ้านปากดงเหนือ บ้านดงคำพัฒนา เป็นหน่วยงานราชการ หน่วยงานหนึ่งที่ปฏิบัติตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล และมีส่วนผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากทางองค์การบริหารส่วน ตำบลเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา อันจะนำไปสู่การพัฒนา ประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง ภายใต้แนวความคิดที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เขียนไว้ในหมวด ที่ 14 การปกครองส่วนท้องถิ่นในมาตราที่ 187 การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารต่าง ๆ เพื่อพัฒนา การเมืองเข้าสู่ระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ตามหลักธรรมาภิบาลที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และเป็นที่ยอมรับการบริหารงานต่าง ๆ ขององค์การ บริหารส่วนตำบล

ข้าพเจ้าเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวนี้เกิดข้อปัญหาสงสัยว่าองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวให้โอกาสประชาชนในท้องถิ่นนี้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากน้อย เพียงไรและประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวอยากมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาต่อท้องถิ่น ดังกล่าวมากน้อยเพียงไร จึงเกิดคำถามและข้อสงสัยขึ้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาการวิจัยเรื่องนี้ ในการศึกษา วิจัย ค้นคว้าเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เพื่อหาคำตอบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวให้โอกาสประชาชนในท้องถิ่นนี้ มีส่วน

ร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตลอดเกี่ยวกับการบริหารในองค์กร มากน้อยเพียงไรและประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวอยากมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวมากน้อยอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ ใช้เป็นข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีของไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527, 6 – 7) เกี่ยวกับขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ด้านการพัฒนาท้องถิ่น 4) ด้านการจัดหารายได้

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 11,455 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 386 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณตามสูตร Taro Yamane (Yamane, 1973, 125) และได้กลุ่มตัวอย่างมา หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากจากประชากรตามสัดส่วนของประชากรของแต่ละหมู่บ้าน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เท่านั้น

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

4.1 ตัวแปรต้นได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

4.2 ตัวแปรตามได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ด้านการพัฒนาท้องถิ่น 4) ด้านการจัดหารายได้

5. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตั้งแต่ เดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2564

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติ ในกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ในด้านการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ด้านการพัฒนาท้องถิ่น 4) ด้านการจัดหารายได้

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติ ตัดสินใจ ในกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การบริหารจัดการงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี รวมถึงการวางนโยบายการทำงาน การออกข้อบังคับในการพัฒนาท้องถิ่น การติดตามการดำเนินงาน การควบคุมการบริหารจัดการงาน การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

ด้านการพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง การปรับปรุงองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูงอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านระบบน้ำ ระบบไฟ และสิ่งแวดล้อมทั่วไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง

ด้านการจัดหารายได้ หมายถึง การดูแลจัดสรรเงินอุดหนุนของรัฐบาล และดูแลการชำระภาษี รวมถึงความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี หมายถึง ทศนคติของประชาชนที่มีความรู้สึกต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) การควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงาน 2) การบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 3) การพัฒนาท้องถิ่น 4) การจัดหารายได้

การควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงาน หมายถึง การดูแลการกระบวนการทำงานของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

การพัฒนา หมายถึง เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจไปสู่สภาพที่น่าพอใจขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ชุมชน หมายถึง กลุ่มบุคคลหลาย ๆ กลุ่ม ที่รวมกันอยู่ในอาณาเขตบริเวณเดียวกัน และบุคคลเหล่านั้นมีการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการติดต่อสังสรรค์กันมีผลประโยชน์ร่วมกันและมีวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน

ประชาชน หมายถึง บุคคลที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รูปแบบหนึ่งที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลสามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ด้วยตนเอง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

5. ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นใน องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาในพื้นที่ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานอื่น ๆ และองค์กรเอกชน ใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเหมาะสม

6. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดประชากร(Population) และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ดังนี้

1. ประชากร ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 11,297 คน
2. การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 386 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 ได้เท่ากับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 386 คน ขอบเขตด้านพื้นที่ประชาชนในอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จากสูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, 125)

7. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามประเด็นที่ตรงกับความเป็นจริงและความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ด้านการพัฒนาท้องถิ่น 4) ด้านการจัดหารายได้

8. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม
2. จัดทำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามที่ต้องการเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้ครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหา
3. ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งในขั้นตอนนี้ตรวจสอบความ ครบคลุมของเนื้อหา ความเข้าใจของภาษา ความเข้าใจตรงกันของคำถาม
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน และนำเครื่องมือที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยคำนวณหาค่า IOC โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 เป็นต้นไป เป็นข้อที่นำไปใช้ได้

6. นำแบบสอบถามที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองอ้อ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

7. วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ทองใบ สุดซารี, 2549, 131) ซึ่งต้องได้ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.75

8. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

9. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาวิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

2. ผู้ศึกษาวิจัย ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง แจกแบบสอบถามและรับแบบสอบถามนำคืนมาด้วยตนเอง โดยทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. สรุปผล อภิปรายผลและเขียนรายงานผล

10. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา ได้แก่

1.1 จำนวน (n)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่ประกอบไปด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแสดงสรุปจำนวน เป็นประเด็นสำคัญสำหรับข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

2.1 สถิติ t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 ตัวแปร สำหรับเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ

2.2 สถิติ F-test โดยการทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป และหากพบว่ามีค่าแตกต่างรายคู่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาต้องทำการทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างไร ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) สำหรับเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

11. ผลการวิจัย

ผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปออกเป็น 4 ส่วน ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 50.26 และเป็นเพศหญิง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.74 อายุอยู่ระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.24 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.87 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.38 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.16 และน้อยที่สุดคือ ระหว่าง 25,001 – 30,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40

ตารางที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	3.88	0.72	มาก
2. ด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล	3.85	0.72	มาก
3. ด้านการพัฒนาท้องถิ่น	3.81	0.75	มาก
4. ด้านการจัดหารายได้	3.73	0.72	มาก
รวม	3.82	0.59	มาก

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.72) รองลงมาคือด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.72) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการจัดหารายได้ ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.72) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.72) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1. เปิดโอกาสให้สมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.99) รองลงมาคือ ข้อ 2. เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาขององค์กรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.93) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 5. มีการร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.85)

2.2 ด้านการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.72) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 9. มีการสร้างแรงจูงใจและบทลงโทษเมื่อทำผิด ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.92) รองลงมาคือ ข้อ 6. มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในองค์กร ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.88) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 8. มีการใช้ทรัพยากรภายในหน่วยงานให้คุ้มค่า ($\bar{X} = 3.76$, S.D.= 0.85)

2.3 ด้านการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D.= 0.75) และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 15. ประชาสัมพันธ์ผลงานที่ดำเนินงานแล้วให้ทราบทั่วกัน ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.89) รองลงมาคือ ข้อ 11. มีการผูกมิตรและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.86) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 13. สมาชิกในชุมชนต่างมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= 0.95)

2.4 ด้านการจัดหารายได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.72) และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 16. มีการจัดเก็บภาษีอากรค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามขอบเขตที่ กฎหมายกำหนด ($\bar{X} = 3.81$, S.D.= 0.90) รองลงมาคือ ข้อ 17. รับเงินจัดสรรจากรัฐบาล ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.96) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 19. ประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการจัดเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 0.92)

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวมพบว่า เพศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ 1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรออก หนังสือชวนเชิญประชาชนให้เข้าร่วมเวทีการประชุม 2. ควรกำหนดกฎ ระเบียบการกำหนดคณะกรรมการ พัฒนาท้องถิ่น โดยมีประชาชนเข้าร่วมด้วย 3. ควรกำหนดให้ประชาชนมีบทบาทในการตรวจสอบการพิจารณา กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ 4. ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยการประกาศแผนพัฒนาให้ประชาชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ 5. ควรกำหนดเวลาประชุมหมู่บ้านให้ตรงกับวันหยุด ให้ความสำคัญของการเข้าประชุม ควรเชิญตัวแทนประชาชนเข้ามามีส่วนในการคัดเลือกคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

12. อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.72) รองลงมาคือด้านการ บริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.72) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการ จัดหารายได้ ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.72) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเนตรนภา คงหอม (2559) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทะเล อำเภอยะหริ่ง จังหวัด นครสวรรค์ ที่พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขา ทะเล อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเป็นการประชุมร่วมกันพิจารณากำหนดโครงการที่ จะต้องดำเนินการตามแนวทางที่คัดเลือก และโครงการที่หลากหลาย ซึ่งมีประชุมจะต้องพิจารณาในประเด็น ต่อไปนี้ พิจารณากิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่กำหนดอย่าง รอบคอบ เพื่อให้ได้โครงการที่ครบถ้วน ซึ่งอาจจะมีทั้งโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง โครงการที่ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานอื่น หรือโครงการที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการ พิจารณาจัดลำดับ ความสำคัญของโครงการควรพิจารณาทั้งภายในต่อแนวทางเดียวกัน และระหว่างแนวทางการพัฒนา พิจารณา ถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรมทั้งในด้านกระบวนการการดำเนินงานและในด้านของผลการดำเนินการเพื่อ

บรรจุกิจกรรมในปี ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และพิจารณาคัดเลือกโครงการ ดังนั้น ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมส่งเสริมองค์กรปกครองท้องถิ่น (2554, 51) ที่ได้ระบุว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนา เป็นการประชุมร่วมกันพิจารณากำหนดโครงการที่จะต้องดำเนินการตามแนวทางที่คัดเลือก และโครงการที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนกุล วัฒนกร (2548) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวมพบว่า เพศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเนตรนภา คงหอม (2559) ที่พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา ไม่แตกต่างกันทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอายุมากหรือน้อย ต่างก็ใช้บริการ องค์การบริหารส่วนตำบลเหมือนกัน ดังนั้น ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน จึงมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของสุมาลี ขา จาด (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระโดน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกันทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอายุมากหรือต่างก็ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมือนกัน จึงทำให้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรพต ประยูรวงศ์ (2549) ได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ไม่ส่งผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอาชีพใดก็ตาม ต่างก็ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมือนกัน ดังนั้น ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน จึงมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของสุมาลี ขา จาด (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระโดน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอาชีพใดก็ตาม ต่างก็ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมือนกัน จึงทำให้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรพต ประยูรวงศ์ (2549) ได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพ ไม่ส่งผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต.

13. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1.1 ควรมีการจัดประชุมเพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ให้ข้อมูลที่เป็นในการวางแผนขั้นตอนในการจัดการกำหนดนโยบายสาธารณะ ในการจัดเก็บภาษีอากรค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมเพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาให้สมบูรณ์ให้มากขึ้น

1.3 สร้างการรับรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมกับสื่อการประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการสื่อสารสองทาง และประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการจัดเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบที่หลากหลายช่องทาง

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง ควรให้บริการจัดเก็บภาษีนอกสถานที่เพื่อความสะดวกและรวดเร็วของประชาชน

1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง ควรปรับนโยบายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ประชาชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบต่อสังคม ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี กับตำบลอื่น ๆ

บรรณานุกรม

เนตรนภา คงหอม. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

บรรพต ศรีวิชัย. (2541). สภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .

ปัญญา เฉลียวชาติ .(2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ประเวศ วะสี. (2549). กระบวนการนโยบายสาธารณะ. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ : มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก, 11 ตุลาคม 2540, หน้า 1-99.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2550, หน้า 1-127.

ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 122 ตอนที่ 23 ง, 15 มีนาคม 2548.

สุมาลี ขำจาด. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระโดน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สิทธิธัญช์ วารุณสรัชฌณ. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) สาขาวิชาการเมืองการปกครองสำหรับนักบริหาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Yamane. (1967). *Taro Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harper & row.